Nro 17
D. 18. Stycznia.
CZWARTEK.
ROK 1827.

# KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
*Przymierze z Rossją w Wilnie 1509.*

## *NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

W nowym Roczniku Instytutów religijnych i eduka: umieszczono, że w całem Królestwie Polskiem iest Kościołów Katedralnych 9. Kollegjat 6. Parafjalnych 1919, prócz filjalnych i innych oddzielnych. Seminarjów XX. świeckich, główne 1, Dyecezalnych 13. Domów dla wysłużonych Xięży Swieckich 3. Klasztorów i Zgromadzeń z kościołami, płci męzkiej 154, żeńskiej 26. Wszystkie Dyecezje dzielą się na 151 Dekanatów. Prócz tego do Instytutów kraiowych liczone są 2 kościoły w *Rzymie*, będące od dawna własnością Narodu Polskiego. Ludność Katolicka oboiej płci w parafjach zamieszkała, wedle ostatnich podań Plebanów przechodzi w ogóle dusz 3,300,000.

JW. Jenerał-Porn: *Włodek*, wyiechał na powrot do *Słonima*.

Wczoraj na Smętarzu *Powązkowskim* pochowano zwłoki ś. p. WJP. *Jakóba Kryńskiego*, tutejszego Obywatela, b: rządowego Jeometrę. W młodości gdy brał nauki w tutejszych szkołach zwanych *Akademickiemi*, corocznie w każdej klassie odbierał pierwsze nagrody, i był obdarzony medalem *merentibus*. Póżniej zjednywał serca wszystkich którzy go znali zbliska, przez swą rzetelną przyiaźń i uczciwość. Chętnie dzielił się z nieszczęśliwemi. Prawie zawsze na zgromadzeniach Sejmikowych Cyrkułu III, sprawował obowiązki Assesora. Jako znawca i lubownik muzyki, należał ciągle do towarzystwa przyiacioł muzyki Kościelnej, i niedawno gorliwie zajmował się urządzeniem nowo założonego Sodalistwa S. *Cecylji*. Mamy iego kompozycji kilka śpiewów *religijnych*, tudzież muzykę do śpiewek *przyiacielskich* i kilkanaście *Tańców Polskich*. Niedożył 50 roku. Zostawił zacną Małżonkę pogrążoną w nieutulonym żalu i licznych przyiacioł.

W krótce rozsądzoną będzie Kassacyjnie przez Sąd: Appel: Kró: Pol: sprawa o gwałt publiczny, dokonany na osobie *pasącego bydło*, lat 58 maiącego. Przedstawienie stanu sprawy tej wyiawiło osobliwsze zdarzenie, dowodzące szczególniejszego instyktu zwierzęcego i przywiązania bydła rogatego do swego Pasterza. Posiadacz wioski, uważaiący przyległy doniej grunt za kontrowersacyjny, dostrzegłszy, iż pomimo iego sprzeciwiania się, na tymże gruncie pasono bydło ze wsi sąsiedzkiej, kazał swym sługom pojmać Pasterza tegoż bydła i przytrzymanemu na tymże gruncie plagi wyliczyć. Na donośny krzyk bitego i na głos iego, ratunku wzywaiący, zbiegło się bydło i Pasterza swego od dalszego pokrzywdzenia uratowało. Uczestnicy bowiem czynu tego, którzy trzymali bitego Pasterza, zeznali iednozgodnie, że otrzymawszy on iuż 14 razów, byłby ieszcze dłużej bitym, gdyby rzucaiące się na nich i grożące rogami bydło, niebyło ich zmusiło do odstąpienia od dalszego bicia.

*Dyrekcja Mennicy Królestwa Polskiego.*

Podaie do powszechnej wiadomości, iż do-

strzeżone zostały w cyrkulacji: 1) *Talar* od 6 zło: z czasów Rzptej Polskiej pod r: 1794 dość łatwo mogący być rozpoznany po kolorze żółtym mośiądzu, który się we wszystkich miejscach wypukłych tak popierśia Monarchy iako i herbu, tudzież w literach przebiia. Toż popierśie i herb w różnych częściach nie maią tej wydatności iaka się na prawdziwych Talarach znajduie. Pieniądz ten iest z mośiądzu bardzo lekko posrebrzony.—2) *Dwuzłotowka Polska* z r. 1819, poznać ią można po kolorze ciemnym nie właściwym srebru, literach w niektórych miejscach zalanych, tudzież iż na całej powierzchni po obu stronach, drobne bardzo kropeczki spostrzegać można, które wykazuią, iż pieniądz ten nie miał na sobie wyciśniętego stępla przez machinę, lecz był odlany, iest on z kompozycji metalicznej bardzo kruchej i nic w sobie srebra nie zawieraiącej. Wzywa się wszelkie władze Skarbowe i Policyjne do dawania baczności na kurs tego rodzaiu pieniędzy dla ochronienia kas i publiczności od szkody, tudzież dla ukarania przestępców. — W Warszawie d. 15 Stycznia 1827 r. —Dyrektor *Bieńkowski.*—Kontrol: Jlny K. *Hoffmann*.

W okolicach *Warszawy* Poniedziałkowy Wicher stał się przyczyną szkód znacznych. Na kilka dni wprzód, panował w odległych o mil kilkanście okolicach, a szczególniej w *Rawskiem*. Dziś zimna stopni 9.

W Handlu J. F. *Fiorentyniego* pod Nr 454, znajduią się wyszłe papiery muzyczne z Litografji Konserwatorjum muzycznego, iako to: *Rossyni*, Uwertura z opery *Sroka złodziej*, zł: 2. Rondo z *Włoszki w Algierze*, zł: 2. Duet z tejże opery, zło: 2. Kawatyna z tejże zł: 1. Uwertura Boieldjego z *Damy białej*, zł: 2. Szkoła spiewu Konserwatorjum muzycznego w Warszawie, zło: 4. *Siekierskiego* Taniec Polski, zło: 1 i pół. *Stefaniego Józefa*, Rondoletto, zło: 1. Taniec Polski z *Frejszyca*, zł: 1. Arja *Maxa*, zł: 1. Trzy Polonezy Piotra *Sokołowskiego*, zł. 3. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Gazeta powszechna donosi, iż odebrała list z *Madrytu*, według którego rząd Hiszpański nakazał uzbroić się milicji w całem państwie, maią nią być osadzone twierdzę, w których wojsko Francuzkie nie stoi, wojsko zaś linjowe udać się ma do granic Portugalskich; ten list donosi także, iż ma nastąpić nadzwyczajne rekrutowanie wojska w Hiszpanji. — W *Bruxelli* niedawno skradziono z tamecznego handlu mód 250 sznurowek damskich. — Donoszą z *Abbewil* z Francji, iż przed kilką tygodniami uwięziono tam iednego z najodważniejszych rabuśiów, który gdy go kuto w kajdany, z szyderstwem rzekł do sędziego i żandarmów: »Okujcie mnie mocno moi Panowie, im mocniej mnie okuiecie tem łatwiej kajdany zdjąć potrafię; pamiętajcie Panowie, iż świąt Bożego narodzenia nie będę u was obchodził» Ten łotr dotrzymał słowa, gdyż istotnie przed temiż świętami umknął z więzienia. Dowiedziano się wkrótce, że w pobliskiej wiosce od tego miasta popełnił kradzież, a nazaiutrz wstąpił do karczmy i przemówił do gospodyni temi słowy: »Proszę WPani o sniadanie, za które nie tylko zapłacę, ale nadto zaspokoię także mój dawny dług należny Pani, od 3ch miesięcy» Któż Pan iesteś? zapytała się gospodyni. Jestem złodzieiem, to iest moie rzemiosło. Poczem ów łotr spokojnie zjadł sniadanie, zapłacił i oddalił się. Nazywaią tego smiałego zbrodniarza *Peti*, ma zawsze zmyślone paszporta. — Wielu spekulantów w portach Baltyckich zakupuią rozmaite zboże dla różnych prowincji Hiszpańskich —Donoszą z *Londynu*, iż dnia 31 z. m. lekarze Xcia *Jork* odbyli konsyljum, poczem wysłali do Króla ( iak się dorozumie-

waią) z wiadomością, iż znikła nadzieia, aby Królewicz wyzdrowiał. Od kilku dni cierpiał okropne boleści, Król odwiedził Xcia i przeląkł się widząc iego twarz zupełnie zmienioną, poczem rozkazał Monarcha przynieść pewną zupę, którą chory bardzo lubił. Król sam wlewał mu do ust ten zasiłek, a Xże pokazywał znaki wdzięczności. Pożegnanie iakie w ten dzień nastąpiło między Królem a iego bratem miało być nader wzruszaiące, równie i odwiedziny Xiążąt *Klarencji* i *Sussex*, oraz Xiężniczki *Zofji*. Według ostatnich wiadomości dnia 26 z. m. niepolepszyło się zdrowie Xcia *Jork*, a lekarze spodziewaią się co chwila iego zgonu. —Donoszą z *Lisbony* że powstańcy Portugalscy żądali od Gubernatora *Almejdy* aby im poddał to miasto. Gdy się zbliżyli, wykonało wojsko Portugal: wycieczkę i odparło powstańców. Tymże sposobem pobito ich i pod *Amarante*.—Niedawno rozkazał Minister Hiszpań: sprawiedliwości zamknąć swoie archwiwum, oraz wszystkich kommisantów uwolnił od służby, oddalono także wielu urzędników z powodu podejrzenia o niewierność.—Na osadzenie cytadelli nad rzeką *Tagiem* przez wojsko marynarki *Angielskiej*, zezwolił rząd Portugalski. —W biórze woiennem w *Lisbonie* ogłoszono, że Królewna *Reientka* rozkazuie aby oznajmić wojsku konstytucyjnemu, iż d. 26 z. m. przypłynął do tamecznego portu oddział wojska *Angielskiego*, które na pomoc wojsku *Portugals:* iest przeznaczone. — Gazeta *Kurjer Lewancki* donosi iż listy przybyłe z *Liworno* i z *Ankony* zawieraią pewne wiadomości o zupełnem pobiciu wojska dowódcy Tureckiego *Kiutachi*. Tę wiadomość zgodnie potwierdziły listy z kilku innych miejsc, przeto iest niewątpliwą. Bliższych nowin o tej bitwie dotąd niedoniesiono, zapewniaią tylko że *Grecy* walczyli z największą zawziętością, a strata turków isst nader znaczna.

Kapelmistrz i Kompozytor muzyczny *Hummel*, mieszkaiący w *Wejmarze*, otrzymał od N. Króla *Francuzkiego*, Krzyż orderu *Legji honorowej*.—Gdy teraz miasto *Oporto* iest często wspominane z powodu dzisiejszych zaburzeń w *Portugalji*, umieszczamy iego opis. *Oporto*, *Porto*, miasto Portugalskie w prowincji *Entre Duero e Minho*, przy ujściu rzeki *Duero* albo *Duro*. Winno swój początek mieszkańcom miasta *Kale*, leżącego niegdyś na górze z drugiej strony rzeki; z tych niektórzy przenieśli się na ten brzeg a osada ich otrzymała nazwisko portu miasta *Kale*, to iest *Porto-Kale* i ztąd pochodzi imie *Portugalji*, całemu Królestwu z czasem nadane. Jest to miasto najznaczniejsze po *Lisbonie* i ma mieć do 50,000 mieszkańców, licząc w to 2 przyległe miasta z drugiej strony rzeki leżące *Gaia* i *Villanova*. Jest tu Biskup, znaczny handel winny odbywany przez kompanją ustanowioną od *Pombala* roku 1757, do którego wielki wpływ maią kupcy angielscy mieszkaiący tu w liczbie 30. Ulice są niektóre proste, szerokie i czyste, ale inne wązkie i niechlujne. Kupcy zwykli się schodzić na iednej z nich, osłonionej płótnem żaglowem, dla naradzania się o swych interessach. Port tameczny warowny iest dwóma twierdzami *Leiroes* i *St: Jana da Foz*. Są tu także fabryki sukna i grubych płócien. *DONIESIENIA.*

Niżej podpisani, iadąc z Płocka do Warszawy w d. 15 m. i r. b. przez Sochaczew, znaleźli pod brzegiem mostu o mil 2 od Sochaczewa będącego, Kuferek odbity, w którym się znajduią różne Papiery i Książki; uwiadamiaią więc właściciela tychże, aby się zgłosił do Warszawy na ulicę Podwal pod Nr 523, a tam za wylegitymowaniem się i wynagrodzeniem przyzwoitem odbierze takowe. — Antoni *Szymański*. Jan *Francke*.

O mil 2 od Warszawy potrzebny iest zastępca Wójta Gminy, iako też i do prowadzenia dokładnie Reiestrów Browarnych i Ekonomicznych opatrzony w dobre swiadectwa. Życzący takowego miejsca ma się zgłosić do Drukarni Kurjera.

Zegarek Damski złoty, z srebrnym cyferblatem liczby rzymskie, indexy złote, kółko celindrowe stalowe, 4 czopy w kamieniach Federhaus w klubie z geszperem na sposób Bregeta w kopercie Nr 927. Nazwisko na Kapsli pozłacanej Jn: Luisi More a Genewe, przytym zegarku był haczyk złoty wsposobie liry kameryzowanej turkusami, to wszystko zostało skradzione w d. 6 Stycznia r. b. Ktoby rzeczony zegarek wykrył, raczy go doręczyć niżej podpisanemu, gdzie odbierze zł. 54 nagrody. — *Damsel* Zegarmistrz ulica Długa Nr 580.

Jest do sprzedania Billard przy ulicy Piwnej pod Nro 114 w Kamienicy Augustjańskiej na 1m piętrze.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż aukcja na effekta iako to. Łóżka, Kantorki, Kanapy, Stoły, Krzesła, i t. p. w Warszawie przy ulicy Grzybowskiej w domu pod Nr 1658, w dniu 22 m. i r. b. o godzinie 10 zrana za gotowe pieniądze więcej daiącemu, odbędzie się. — Andrz. *Tryllerowicz* K. T. C. W. M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na effekta iako to: Szafy, Kanapy, Stoliki, Komody, i. t. p. tu w Warszawie przy ulicy Długiej w Domu pod Nr 574 w dniu 19 m. i r. b. o godzinie 10 zrana za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — Andrzej Tryllerowicz K. T. C. W. M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na effekta iako to: Komody, Kanapy, Stoły, Krzesła, i. t. p. tu w Warszawie przy ulicy Sto Jańskiej pod Nr 31 w dniu 19 m. i r. b. o godzinie 11 zrana za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się.

Andrzej Tryllerowicz K. T. C. W. M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na effekta iako to. Łużka, Firanki, Komody, Kanapy, Kantorki, i. t. p. tu w Warszawie przy ulicy Elektoralnej w Domu pod 791 w dniu 19 m. i r. b. o godzinie 9 zrana za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — Andrzej Tryllerowicz K. T. C. W. M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na przedmioty iako to: Koni, Wozy szybowane, Duba, tu w Warszawie na Targu publicznym Muranów zwanym w dniu 19 m. i r. b. o godzinie 3 z południa za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. —

Andrzej Tryllerowicz K. T. C. W. M.

Znaleziony Krzyż Wojskowy Polski. Można odebrać w Drukarni Kurjera.

Wyszła z druku Kolenda na Rok 1827, znajduią się w niej, Powinszowanie, Spiewki, Bajki, Powieści, Ballady, rozmaite Poezje i Szarady. Nabyć iej można za zł: 1 gr: 5, w Księgarniach: Węckiego, Brzeziny, Pukszty, Szteblera i Szczepańskiej; także w Składach: Dal Trozzo, Kuniga i F.J. Ciechanowskiego, oraz we wszystkich Kantorach Kurjera Warszaw:

W województwie Lubelskiem, Powiecie Kraśnickim o mil 4 od Wisły, mil 4 i pół od Lublina, mil 7 od Puław, iest do sprzedania Wieś Popkowice Ostrow, granicząca z Ordynacją Zamojską, ale odległa od Zamościa mil 10; ma taż wieś osady 42, dni ciągłych rocznie 2172, dni pieszych rocznie 2600, oprócz innych powinności bezpłatnych. Wysiewu Pszeniey korcy 65, Żyta korcy 138, Jęczmienia korcy 50, Owsa można wysiać korcy 130, Hreczki korcy 30, Grochu korcy 6; ma swoią propinacją Karczem 3, Browar, Łąki, Młyn, Staw, Rzekę i Las dostateczny, Grunta są obszerne niepiaszczyste, Pastwiska dla Owiec doskonałe, Budynki mieszkalny i gospodarskie nowe, iest także Ogrod fruktowy duży; można ia kupić w połowie za gotowiznę, a w połowie za Listy Zastawne, część pretji może zostać przy gruncie. Cena 140,000; kto chce wejść w układy, uda się do W. Czarnołuzkiego Adwokata w Lublinie.

☞ W zeszłym tygodniu zgubiony został Woreczek iedwabny siatkowy podszyty floransem różowym, w którym znajdowało się Złotych kilkanaście i Bilet na Loterją Liczbową. Uprasza się najpokorniej uczciwego znalazcy o oddanie do Drukarni Kurjera, za dobrem wynagrodzeniem.

Uprzywileiowana Fabryka Kwiatów A. Chovot przeniesiona została z Pałacu Nr 492 przy ulicy Miodowej położonego, pod Nr 493, przy tejże samej ulicy.

*Teatr.* Trzecia *Maskarada* w Niedziele. Oprócz Kom: i Tańców, przedstawione będą Obrazy z żywych osób.